

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnih prejemih:
celo leto naprej . . . . . K 24—	celo leto naprej . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5-50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1-90

Dopisni list se frankira. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Iskate vsak dan svojo javnostno modrost in pravico.

Iskate veljati: petstopenjska polna vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parie in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravičeno naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, insercije 1. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačana naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—	celo leto naprej . . . . . K 30—
pol leta . . . . . 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej . . . . . K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravičeno (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Svetovna vojna.

Ob Nidi so se ponesrečili vsi ruski napadi.
— V Karpatih in v Bukovini mali boji. —
Pri Vregnyju so Nemci vjeli 1130 Francozov.
— Nemški uspehi pri Perthesu. — Na poljskem bojišču ni izprememb.

MIR V GALICIJI IN NA POLJSKEM. — BOJI OB NIDI IN V KARPATIH.

Dunaj, 14. januarja (Kor. urad.) Uradno razglajajo, dne 14. januarja: V zapadni Galiciji in v ruski Poljski je potekel včerajšnji dan v splošnem mirno.

Na naši krepko strnjeni fronti ob Nidi so se ponesrečili vsi sovražni napadi zadnjih dni.

V vzhodnih Karpatih in v južni Bukovini so se znova vršili neznatni izvidni boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEIZPREMENJEN POLOŽAJ NA POLJSKEM BOJIŠČU.

Berolin, 14. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 12. januarja.

Vzhodno bojišče. Jugovzhodno od Gumbinnea in vzhodno od Lötzena smo odbili ruske napade, pri čemer smo vjeli več sto mož.

V severni Poljski je položaj neizpremenjen.

Na Poljskem zapadno od Visle smo nadaljevali z napadi.

Na vzhodnem bojišču se ni prišlo ničesar posebnega.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOJI V GALICIJI IN NA POLJSKEM.

Petrogradsko poročilo o zadnjih bojih pravi: Tekom zadnjega tedna se je omejila nemška ofenziva na Poljskem na ozek, kakih 10 milj širok pas nekako 30 km zahodno od Varšave. Ta pas leži ob desnem bregu Ravke med vasio Mozeli, 2 milj južno od Bolimova in med Suho, vasio, ki leži približno polovico tako oddaljena, kakor Sohačev. Nemci imajo tu dva armadna zbora, enega v rezervi, drugega v sprednjih vrstah. Tudi so postavili tu večje število težkih topov. Nemški zakopi na desnem bregu, dolgi več milj, so skoraj vzporedni s tokom reke. Pogosto se izogibajo nemški zakopi kake vasi na eni, ruski pa na drugi strani. Tu leže tudi gozdovi pri Bolimovu. Domneva se, da porablja Nemci vse sile, da dobe te gozdove v svoje roke. Iz sporočil izhaja, da upajo Nemci, da bodo mogli prebiti ruske črte, če bodo zasedli te gozdove. Od ponedeljka, 4. t. m. sem se vrši sila ljuta bitka. V okolici Bolimova so Rusi opetovano zavzeli, izgubili in zopet zasedli več pozicij.

»Novoje Vremja« vprašuje ali ima Rusija kako odgovorno armadno vodstvo. Nova ofenziva avstro-ogrskih in nemških čet južno od Pilice v smeri na Kjelce je ruske čete popolnoma presenetila, tako da so se morale na novo grupirati, dasiravno so imele zasedene že ugodnejše pozicije. List konča: Po dosedanjih dogodkih je verjetno, da se bo ruska armada v prihodnjih dneh zopet morala umakniti. Naravnost s tresočim

se srcem pričakujemo tako poročilo iz vojnega poročevalskega stana.

Dne 11. t. m. je poročal ruski generalni štab: Z levega brega Visle ni poročati o posebnih bojih. V noči od 8. na 9. januar in poznejše dni so Nemci opetovano napadali na severni strani, bili pa so vedno zavrnjeni. Pri pristavih Dolovatkah so Nemci nenadno napadli neki majhen ruski oddelek. Ta je napadalce preganjal z ročnimi granatami ter zasedel del sovražnih zakopov. V bližini Mogelija je zasedel neki ruski polk del sovražnih zakopov in se utrdil v njem. Na avstro-ogrski fronti se ni izvršila nobena pomembna izprememba.

O bojih pri Sohačevu poroča »Daily Telegraph« iz Petrograda, da ni dvoma, da polagajo Nemci slej kot prej največjo važnost na zasedenje Varšave. Dokaz temu so silni boji pri Sohačevu. Hindenburg je tam koncentriral silne čete, mnogo močnejše, kakor je to prvotno mislil ruski generalni štab. Nemci se bore dan in noč. Zgodilo se je, da so Nemci en dan izvršili na raznih krajih več kakor 10 naskokov.

»Daily Chronicle« poroča iz Petrograda, da računajo tam z nemškim protisunkom iz Mlave v smeri na Ciechanov in Prasniki.

V bojih ob Pilici je padel ruski general Richter.

Zrakoplovi nad Kjelcami.

Ruska poročila pravijo, da so avstrijski zrakoplovci bombardirali Kjelce. Vrgli so 14 bomb, ki so ubile 30 ljudi, 50 pa ranile.

Boji za Varšavo.

Poročevalec »Times« o bojih pri Varšavi z dne 8. januarja pravi, da nameravajo Nemci izvršiti glavni napad na Varšavo s severa. Z zahoda spravljajo Nemci mnogo vojnega materiala in čet v Lodz. Ob Bzuri so močno ojačili in utrdili svoje pozicije, napadi pa že več dni niso več tako silni. Temu so vzrok zima in hudi snežni zameti.

Vojaški kritik ruskega lista »Rječ« priobčuje interesantne podrobnosti o vojaških operacijah na Poljskem. Najprej konstatira, da se razteza fronta vsled nove grupacije nemških čet med izlivom Bzura in Nide 165 milj daleč, kjer stoje tri nemške armade s skupaj 15 do 18 armadnimi zbori. V kotu, ki ga tvorita Bzura in Ravka, se razvija nemški napad na desnem bregu obeh rek, ki so jih Nemci v bližini izliva prekoračili. Zadnje sredo so Nemci zasedli holm, ki obvladuje reko ter so pritiskali med Kozlov in Sohačev in zasedli prve ruske strelske jarkove. Ne more se tajiti, da so imeli Nemci tu prav dragocen del uspeha. Drugi dan pa so se morali zopet nekoliko umakniti. Rusi so bili pripravljeni na to, da bodo poskusili Nemci zopet koncentrirati svoje čete pred Varšavo. Zato so že prej utrčili fronto, ki se naslanja na severu na močvirja. Med Bloniem in Grodiskom, približno na pol poti med črto Bzura-

Ravka in Varšavo, bi morali izvršiti Nemci, če se jim posreči forsirati črto Bzura, nov naskok na odprtem polju, predno bi mogli napasti forte pri Varšavi.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Petrograda: Govoreč o bitki ob Bzuri, konstatira polkovnik Mihaelovskij v »Russkemu Slovu«, da imajo Nemci pred Varšavo veliko premoč v artileriji. Najmanj 800 topov imajo v fronti pred Varšavo. »Vossische Zeitung« prinaša iz Amsterdamu po Reuterju vest, da se borita v Galiciji in na Poljskem 2 milijona Rusov.

Car zbolel?

Iz Kodanjske poročajo baje iz zanesljivega vira, da se je car na bojišču močno prehladil in da mora ostati v sobi.

RUSI V KARPATIH.

Nenadni hudi mrz je za operacije naših čet, kakor poročajo iz Budimpešte, ugoden. Med Uzsokom in Malomrethom divjajo snežni zameti. Naše prednje straže so našle že mnogo zmirljenih Rusov.

Iz Ungvara poroča »Az Est«: Glasom sem dospelih poročil se je del v dolino Ung vpadlih ruskih čet vrnil proti Uzsokom. Vsled strašnega stanja potov so morali vzeti za tope vole za vprego. Vzrok tega delnega umikanja je pač ta, da se Rusi boje, da bodo začele naše čete iz komitator Zemplin in Bereg prodirati. Z neznatnimi četami pa imajo še vedno zasedeno dolino Ung med Malomrethom in Uzsokom, da vzdrže zvezo z dolino Lyute. Naš oklopni vlak je zopet zavozil do Csontos, ni pa zadel na sovražnika. Ruske patrulje prihajajo le ponoči v občino, zjutraj se zopet umaknejo.

RUSI V BUKOVINI.

»Az Est« poroča iz Bistrice: Glavni momenti ruskega prodiranja v Bukovino do Pozsorite, kjer stoje sedaj že 6 dni, so bili ti - le:

Dne 24. decembra je bilo že čuti gibanje sovražnika in poročalo se je, da so dobili Rusi nova močna ojačenja.

Dne 25. decembra so Rusi začeli prodirati ter so dospeli dne 27. decembra pred mesto Seret. Neki trenski častnik s 6 vojniki je zadržal Russe 6 dni pred mestom pol dneva. To je zadostovalo, da se je mesto izpraznilo.

Dne 28. decembra so Rusi z vseh strani obstreljevali Radanz. Od tod so dospeli Rusi dne 31. decembra v Hatno. Tu so dobili še zadnji odhajajoči vlak, s katerim se je hotel odpeljati tudi neki uradnik z raznimi vrednostmi. Ta je skočil z voza in se mu je posrečilo skriti denar, strojevodja pa je pokvaril lokomotivo, predno so jo vzeli Rusi.

Dne 1. januarja so Rusi zasedli Parhuč in kmalu nato Sučavo, Teodoresti in Vamo.

Dne 2. januarja je neka druga ruska kolona zasedla Frasin v Moldavi, kjer so naši zadržali Ruse dva dni. Toliko je bilo namreč treba, da je bilo mogoče izprazniti Kimpolung, kamor so dospeli Rusi dne 5. januarja.

Dne 6. januarja so nato zasedli Rusi Požarito ter se tam ustavili.

Nad 200.000 političnih aretacij v Rusiji.

»Lokalanzeiger« poroča baje iz Kodanjske: Sem je dospelo 5 ruskih socialističnih poslancev, katerim se je posrečilo, zbežati preko Švedske. Ti begunci pripovedujejo, da je bilo doslej od početka vojne nad 200.000 oseb iz političnih razlogov aretiranih in da so gardne polke poklicali iz

fronte v osebno varnost ruske carske hiše.

Novi vojaški nabori v srbski Makedoniji.

Solun, 14. januarja. (Kor. urad.) Srbija je odredila v novem ozemlju nabore za vse moške med 16. in 60. letom. Iz Bitolja poročajo, da se je položaj avstrijskih vjetnikov nekoliko zboljšal, toda poudarja se, da vsled pomanjkanja zdravil Srbija za ranjene vjetnike sploh ne more zadostno skrbeti.

NEMŠKI USPEH PRI VREGNYJU. — VJELI SO 1130 FRANCOZOV. — ODBIT FRANCOŠKI NAPAD PRI PERTHESU.

Berolin, 14. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 14. januarja:

Zapadno bojišče. V dinah pri Nieuportu in južno od Yperna so se vršili artilerijski boji. Posebno silen ogenj je sovražnik naperil na kopališče Westende, ki ga bo v kratkem popolnoma razrušil.

Sovražne torpedovke so izgubile takoj, čim smo jih jeli obstreljevati. Nadaljujoč napad z dne 12. januarja severovzhodno od Soissons so naše čete znova navalele na višine pri Vregnyju in so očistile od sovražnika tudi te kolone.

V silnem dežju in v globoko se ugrezajoči floci smo do poznega večera jemali okop za okopom in potisnili sovražnika do roba holmske planote. Vjeli smo 14 francoskih častnikov in 1130 mož ter uplenili 4 topove, 4 strojne puške in 1 projektor. To je sličen čin naših čet pred oči Najvišjega poveljnika.

Celotni plen v bojih dne 12. in 13. januarja severovzhodno od Soissons se je po točnem številu zvišal na 3150 vjetnikov, 8 težkih topov, 1 samokresni top, 6 strojnih pušk in drug material.

Severovzhodno od taborišča pri Chalonsu so Francozje z močnimi četami včeraj dopoldne in popoldne izvršili napad vzhodno od Perthesa, toda z močnimi protisunkmi smo jih vrgli nazaj in jih s težkimi izgubami potisnili v njihove pozicije. Vjeli smo 160 mož.

V Argonih in Vogezihi ničesar pomembnega.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOJI V BELGIJI IN NA FRANCOŠKEM.

Silni spopadi v Alzaciji so popustili. V Argonih trajajo boji minerjev. Z zgornjealzaškega bojišča poročajo »Baseler Nachrichten«: O francoski ofenzivi v zgornji Alzaciji, ki traja sedaj že od Božiča, se razširjajo zopet neverjetne vesti. Tako se je govorilo v zgornji Alzaciji, da so Francozi zasedli Altkirch in da so se Nemci umaknili v smeri na Tagnsdorf. Ta vest ni resnična. Nemci se drže še v Altkirchu, Hirzbachu in Carspahu in Francozi so morali zopet izprazniti gozdič južno od Altkircha in se umakniti na Dammerkirch. Boji v okolici Altkircha so bili za oba dela sila težavni, zlasti zaradi dežja. V strelskih jarkih je stala voda nad pol metra visoko in je bilo treba položiti čez vodo deske. Na raznih krajih so tudi odpeljali vodo, kar pa ni dosti pomagalo. Končni bajonetni napadi so imeli vedno za posledico silne izgube na obeh straneh.

Iz Kodanjske poročajo, da se obleganje Reimsa z vso močjo nadaljuje. Samo dne 13. januarja je padlo 108 granat v mesto ter so napravile mnogo škoda. »Gazetta del popoli« poroča tudi, da Nemci bombardirajo tudi Chalons sur Marne. Zenevska

poročila pravijo, da so se od 8. januarja z malimi presledki vršili luti boji severno in severovzhodno od Soissons. V noči na 12. jan. so imeli Nemci velik uspeh ter je vsled tega planota pri Pieresu za Francoze izgubljena.

O nemških pozicijah.

O nemških pozicijah na zahodnem bojišču, piše »Corriere« iz Londona: Neki vojaški kritik piše, da so se vedeli Nemci na Flandrskem in Francoskem v strelskih jarkih tako utrditi, da je obkolitev nemogoča. Krilo je na jugu krito od Švice, na severu od morja, tako da nemških pozicij ni mogoče zavzeti.

Anglija pošilja zopet čete.

»Tijde« poroča iz Sluysa, da so zadnje tedne Angleži zopet izkrcali mnogo čet v francoskih pristaniščih, in sicer ob obali. Najbrže so to prostovoljci, katere so Angleži že izvežbali.

Kanadska pomoč.

London, 14. januarja. (Kor. ur.) »Times« javljajo iz Toronta: Kanadska vlada je odredila mobilizacijo III. kanadskega kontingenta.

Kako zbira Anglija čete?

Lord Kitchener se obrača s petimi vprašanji do časti in vesti Angležev. Ta vprašanja so:

1. Če si telesno zdrav in star od 19 do 38 let, ali si v resnici zadovoljen s tem, kar delaš danes?
2. Ali si srečen, če hodiš po cestah in vidiš, da nosijo drugi moške uniforme kralja?
3. Kaj boš rekel v prihodnjih letih, če te bodo vprašali: Kje si služil v veliki vojni?
4. Kaj boš rekel, če ti bodo dorasli otroci in te bodo vprašali: Oče, zakaj nisi bil tudi vojak?
5. Kaj bi se zgodilo z državo, če bi ostal vsak tako doma, kakor ti?

Tvoj kralj in domovina te rabita! Zglesi se danes! Na vsaki pošti izveš naslov najbližjega nabornega urada. Bog varuj kralja!

Poincaré v fronti.

Poincaré je izročil v bližini Dunkerqua mornariškim strelcem zastavo. Ves ta čas so krožili nad krajem francoski aeroplani, da preprečijo presenetanja. Predsednik je obiskal nato glavni stan generala Fochaja in pozneje generala Frencha, kjer se je dolgo razgovarjal z generalom in princem Wales ter izročil nato generalom Douglasu, Haigu, Smithu in Darrianu veliki križ častne legije. — Obiskal je Hazebrouk in generala Mandhaya ter pozneje Arras, ki je silno trpel vsled obstreljevanja.

Kolodvorska četrta v Arrasu in okolica rotovža je popolnoma razdejana. Povsod same razvaline in jame, ki so jih izkopale velike nemške granate. Prve nemške strelske črte so oddaljene od mesta 1500—3000 m. Zvečer je Poincaré zopet dospel v Pariz.

Baje je Poincaré v Nieuportu nagovoril vojaške: Samo še malo mesecev potrpljenja! Vzdržite samo še nekaj časa mrolični odpor in chrnite moč telesa. Sedaj se odloča usoda prihodnjih stoletij.

Nemški podmorski čolni pred Dowerom.

London, 14. januarja. (Kor. ur.) »Star« poroča iz Dowera, da se je predvčeršnjim širila vest, da se nahajajo v Kanalu podmorske ladje. Včeraj zjutraj so opazili na raznih obrežnih točkah v bližini Dowera 2

podmorska čolna. Baterije so takoj jele streljati in so odbile napad. Nadalje poročajo, da so s citadele s težkimi topovi dvakrat ustrelili na podmorske ladje. Podmorski čolni so izvršili napad v temi, toda projektorji so jih odkrili. Včeraj se je ponesrečil drugi napad nemških podmorskih čolnov. Ogenj težkih baterij je povzročil v mestu dokaj vznemirjenja, vendar ni nihče ničesar opazil. Straža je javila, da je eden izmed podmorskih čolnov, ki je streljal, izginil v temi. Danes ob 3. se je približal pristanišču drugi podmorski čoln. Oddal je nekaj strelcev, ne da bi povzročil kake škode, predpode pa so ga baterije.

Dower, 14. januarja. (Kor. urad.) Predvčeršnjim ob pol 12. ponoči je bilo slišati v pristanišču v Doweru dva topovska strela. Pred vhom v luko so opazili neki sovražni podmorski čoln.

TURSKA VOJNA.

Turška ojačenja v Kavkazu.

Preko Londona se poroča, da ojačujejo Turki svojo kavkaško armado. Vodstvo turških čet v Kavkazu da popolnoma soglasa s Hindenburgovo strategijo. Na fronto je baje poklicana tudi 12. (?) divizija bitilskega armadnega zbora. (Dotični poročevalec je menda pozabil, da Bitolj ni več turški.)

Turki utrjujejo Erzerum.

Carigrad, 14. januarja. Turki utrjujejo z mrzlično naglico mesto Erzerum, ki bo postalo močna trdnjava. Z živili je mesto preskrbljeno za 9 mesecev.

Turška železnica k Sueškemu prekopu.

Carigrad, 14. januarja. (Kor. ur.) Turki so pričeli graditi dne 10. januarja posebno železniško progo, ki se bo odcepila od železnice v Meku in bo tekla do Suez. Po tej železnici namenjajo turške čete prodirati proti Sueškemu prekopu.

POLOŽAJ NA BALKANU.

Iz Budimpešte javljajo: Rumunska vojna uprava je sklicala tri rezervne razrede na dan 25. januarja pod orožje. Ostali trije razredi bodo poklicani teden pozneje.

Budimpeštanski listi poročajo iz Bukarešte: Bolgarska vlada je izročila romunski vladi noto, v kateri zahteva revizijo bukarškega mira. Politični krogi domnevajo, da se je to zgodilo v popolnem sporazumu z Romunijo.

»Kölnische Zeitung« javlja iz Sofije: Bolgarski merodajni krogi ne smatrajo, da bi se balkanske države res v najbližjem času zapletle v vojno. Odločitve padejo marveč šele po odločitvah na bojiščih. Romunija skliče svoje rezerve za konec januarja. Bolgarija se še ni odločila, pozvati svoje rezerve.

Iz Aten poročajo: Vest, da je ministrski predsednik Venizelos obvestil rusko vlado, da je napočila doba, ko bo Grška opustila svojo nevtralnost, je neresnična. Tudi odnosi s Turčijo se od izbruha vojne niso spremenile.

Hujskarije triplecentente v Romuniji.

Berlinska »Tägl. Rundschau« poroča: Triplecententa agitira zlasti v Italiji in Romuniji z vsemi sredstvi, podkupuje državnike, liste, razširja laži in obrekovanja, pošilja dobro izveštane govornike in hujskate. Sedaj je prisel v Bukarešto tak agitator, neki Belgijec George Lorand, ki hujstva v raznih predavanjih proti Nemčiji. Romunsko občinstvo mu navdušeno pritrjuje, vabi ga na bankete in gospod Lorand potuje v pravcem triumfalnem pohodu po deželi. Isti Lorand je pred par leti prejel predavanja — proti Romuniji, kateri je očital, da je oropala Bolgarijo na najnižjotnejši način.

Italijanska zbornica se sestane 18. februarja.

Rim, 14. januarja. Politični krogi zatrjujejo, da se je odločil ministrski predsednik Salandra sklicati italijanski parlament na 18. februarja.

Štetje inozemcev v Italiji.

Iz Rima poročajo: Po nalogu vlade so izvršile oblasti te dni štetje v Italiji živečih inozemcev. Dognalo se je, da se nahaja v državi 62.000 Nemcev in Avstrijcev, 4000 Francozov, 3000 Angležev in 6000 Rusov. — Kakor znano je vpeljala italijanska vlada strogo nadzorstvo nad inozemci.

Homatija v Albaniji.

Rim, 14. januarja. Iz Valone javljajo: Vstaši so zasedli Lucio in Berat ter korakajo proti Fieri.

Švedska in Rusija.

Oficijozni švedski »Dagblad« poroča, da Švedska ne bo dovolila od Rusije nameravanega vtihoapljanja orožja preko Narvicha in Karungija.

Incident z diplomati na Dunaju.

Dunaj, 14. januarja. (Kor. urad.) Korespondenca Wilhelm javlja: Častnik, ki je dne 10. januarja na južnem kolodvoru opozoril vojaško stražo na francosko govorečo družbo in s tem povzročil obžalovanja vreden incident s člani tukajšnjega diplomatskega zbora, je s posredovanjem ministrstva zunanjih del izrekel damam in gospodom dotične družbe svoje obžalovanje radi dogodka. Minister zunanjih del je dal dotičnim poslanikom vsa potrebna pojasnila o nesporazumljenju in se je tudi glede dogodkov opravičil.

Kdaj bo konec vojne?

Sestra lorda Kitchenerja, gospa Parker, je izjavila pri otvoritvi kluba žen vojakov, da ji je odgovoril njen brat na vprašanje, kdaj bo konec vojne: »Ne vem, kdaj bo vojna končana, vem pa, kdaj se bo vojna pričela, namreč meseca maja.«

POLITIČNA IZPOVED RUSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

Vsi veliki avstrijski in nemški listi razpravljajo obširno o intervjuu, ki ga je imel ruski zunanji minister Sazonov z dopisnikom milanskega »Corriere della Sera«. Minister Sazonov se je izrazil, kakor posnemamo iz graškega »Arbeiterwille«, takole: »Mi gojimo za Italijo najboljše čustva, ker nima nikakršnih posebnih interesov, ki bi nasprotovali našim splošnim. Nasprotno, mi vidimo vedno bolj naraščajočo sorodstvo resničnih interesov sedanosti in bodočnosti med obema narodoma. V sedanji vojni pa bi bili mi pričakovali od Italije aktivnejšo, odločnejšo politiko. Italijo nagibajo njeni interesi na našo stran. Njeni prijatelji so tudi naši. Ne morem si misliti, da še dolgo čakate z vojno, ker bi potem šteli le še strahovom nasproti, namreč večkrat poraženim armadam, dočim ste Avstriji dolžni revanše zaradi Valone. Tako more govoriti le za Rusijo. Rusija nima ničesar ugovarjati proti okupaciji, toda on se vprašuje po globljih, tajnih vzrokih. On vidi v tem večji načrt, čegar posledice hoče Italija nositi. Ne more si pa razlagati, zakaj Italija v Valoni razobeša poleg svoje zastave albansko, simbol države, nezmožne živeti, in politične anarhije.«

Na ugovor dopisnika, da hoče en del časopisja in javnega mnenja videti nekako zvezo med mislijo kneza Bülowa in zasledenjem Valone, je odgovoril Sazonov, da ima previsoko mnenje o italijanski diplomaciji, kakor da bi mogel verjeti, da more Italija zaradi mislije Bülowa izpremeniti svoj položaj, ki je bil ustvarjen vsled javnih izjav od izbruha vojne. Govorec o Balkanu, je pripomnil Sazonov, da želi, da bi izginili vsi spori, obstoječi med balkanskimi narodi, za vedno in v blagor vseh. Razne države so vedno sejele razpor med balkanske narode, toda mi računamo z zdravim razumom vseh teh narodov in upamo gotovo, da bodo začeli z balkansko politiko namesto ozke osebne politike. Italija in Romunija imata samo enega skupnega sovražnika, namreč Avstro-Ogrsko. On ne verjame njuni nevtralnosti. Nikakršna nadvlada ne sme obstojati na Balkanu, kajti vsaka nadvlada je kratak čas traja in povzroča splošen odpor, kakor ga zdaj čuti Nemčija na svojem telesu, ker je skušala vsiliti Evropi svojo nadvlado. Romunija, Bolgarija, Srbija in Grška potrebujejo trajen mir, namesto nove zmešnjave.

Glede Italije je izrazil Sazonov naziranje, ki bo gotovo v Italiji povzročilo močan ugovor. Italija ima njeni mesti Otranto in Brindisi, nadalje Benetke in Valone. Lahko morda dobi tudi Trst in je torej tako polna gospodarica Jadranskega morja. To ji Rusija privoščiti, vendar pa tudi želi, da bi Italija pustila tudi druge živeti in da spoštuje nezapašljive pravice Srbije in Črne gore do Dalmacije.

Turčija, ki jo je Sazonov označil kot nemški protektorat, je s svojo napovedbo vojne pospila rešitev stoletja starih problemov. Rusija je vesela nad izjavo angleškega javnega mnenja in nad rešitvijo turških problemov. To se bo potem izvršilo pri mirovnem sklepu.

Končno je Sazonov poudarjal, da živi Rusija s tremi skandinavskimi državami v najboljših odnosih, navzile nemškimi poskusom, zasedati tu razpor, in da hoče Rusija po možnosti izpolniti gospodarske želje Švedske.

To izjavo Sazonova komentira »Pester Lloyd«, glasilo ogrske vlade, med drugim tako-le:

»Po mnenju Sazonova bi bili Italijani pametni samo takrat, ako bi se tudi v njih razplamtelu čustvo revanše nasproti naši monarhiji. Sazonov proglašja kot dogmo, da je Avstro-Ogrska skupen sovražnik Rusiji in Italiji.«

Zato pravi, da je sveta dolžnost Italije, da se požuri s svojim maščevanjem, ker bi ne bilo zanjo častno, ako bi najzadnje udarila na sovražnika. Čegar armade so bile že popreje poražene. K temu pripominja »Pester Lloyd«. »Čemu nas potem Rusija ne premaga,« ter nadaljuje: »Očividno je, da Sazonov ne ceni posebno visoko Italije in se ne nadeja od nje posebne pomoči. Morda mu za to tudi ne gre, marveč da mu je bilo samo na tem ležeče, da spregovori kako dobro besedo v Rimu za Srbijo.«

Ze pred dnevi je srbsko časopisje apostrofiralo Italijo, naj ne vodi svoje jadranske politike v smeri, ki se križa z interesi Srbije. Srbija da želi za nagrado v tej vojni samo Bosno in Hercegovino in Hrvatsko, a glede Dalmacije da bi se dalo ž njo še govoriti. Minister Sazonov govori jasneje kakor srbsko časopisje. On pravi, da ima Italija Otranto, Brindisi in Benetke in da bi morda še lahko dobila Trst. S tem bi postala Italija gospodarica Jadranskega morja. To Rusija Italiji privoščiti, toda želela bi, da bi Italija pustila živeti tudi drugim in da bi respektirala pravice Srbije in Črne gore do Dalmacije. Zdi se, da se je Sazonov razgovarjal z italijanskim dopisnikom in mu razvil svoje nazore samo zatega deli, da pove Italiji mnenje, izraženo v zadnjem stavku.

»Pester Lloyd« zaključuje: »Preje so se radi svobodnega dohoda Srbije na Jadransko morje obračali na nas, sedaj se na Italijo Italijani bodo že vedeli, kaj naj na to odgovore, naš odgovor bodo dali voljaki!«

Berofinski »Tag«, ki je prvi priobčil vsebino intervjuja s Sazonovom, pravi: »Ta intervju bo vsakomor učinkoval na one, ki jedva čakajo, da bi se Italija vpletla v vojno. Toda tudi v Italiji so možje, ki si ne bodo dali iz Rusije narekovati smeri svoje politike. Mi za-se se samo veselimo, da je Rusija odložila svojo krinko.«

Slično komentira izjavo ruskega ministra zunanjih del tudi »Lokalanzeiger«.

Dobiček in izguba Amerike v sedanji vojni.

Neki newyorški list piše o tej temi: Bodimo odkriti: Brez pomoči Amerike bi bila vojna že več tednov odložena. List navaa nato številke izvoza meseca oktobra ter prihaja do tega zaključka: Patron je Amerika izvozila štirikrat toliko kakor predlansko leto v istem času, pušk skoraj še enkrat toliko. Oktobra 1913 je dobila Anglija iz Amerike 62 konj, letos 726. Izvoz usnja na Francosko se je oktobra počel, izvoz mesnih konzerv je danes 200krat večji. Francija, ki je dobila oktobra 1913 slanine 34.000 funtov, je kupila v istem času lani 134 milijone funtov. Angleška je kupila namesto 9 milijonov, 22 milijonov funtov bakra in namesto 140.000 yardov 1.604.000 yardov sukna. Avtomobilov je prodala Amerika zaveznikom skoraj 8krat toliko kakor lani in moke skoraj 20krat toliko. Surovega masla je kupila Francija 6krat več, kakor prejšnje leto. Gasolina je eksportirala Amerika trikrat več. Izvoz sladkorja je poskočil od 6¹/₂ na 138¹/₂ milijonov funtov, izvoz kcsistrastih plošč od 171.000 na 20¹/₂ milijonov funtov, izvoz podkev od 163.000 na 2.027.548 funtov. Zrebljev in žic, usnja, jeklenih palic, sočivja, ruma je prodala Amerika dvakrat toliko, kakor doslej. Izvoz svežih rib, krompirja, slearina in telegrafčnih aparatov se je potrojil. Čevljev iz gumija je šlo 8krat toliko, jajc za en milijon več. Prodaja pletenin se je dvignila od 171.674 na 878.431 dolarjev. Prodaja volnenih fabrikatov se je počel dvignila. Šlo je mke ržene 1.612.000 namesto 12.000, ovsa 9.324.471 namesto 31.000, pšenice 1.051.000 namesto 400.000, ječmena 2.854.000 namesto 590.000 bushelov (1 bushel = 35,238 litrov), moke iz ovsa 3¹/₂ milijona namesto 500.000 funt., riža 7.200.000 namesto 1.200.000 funtov in ker Anglija obvladuje morje — so dobili večji del teh pošiljav zavezniki. Marsikdo bo mislil: Kak blagoslov za Ameriko ta vojna! Na drugi strani

pa stoji velike izgube v izvozu, tako pri bombazu 87 milijonov dolarjev v enem mesecu, pri bombaževinastih izdelkih 22 milijonov yardov, bakrenih izdelkih za 4¹/₂ milijona dolarjev, octovokislega spna za 6 milijonov funtov, poljedelskih strojev 76%, železne rude 85%, glukozе za 55%, kinematografske slike nad 99¹/₂%, kožuhovine 93%, suhih češpelj 70%, pisalnih strojev 95% in hemlja 69% manj. Naša trgovina živi danes ob milosti Anglije. Kar ji koristi v boju proti Nemčiji, ji moramo poslati. Sto in sto tovarov dela dan in noč za Anglijo, sto in sto jih stoji po ukazu Anglije. In dočim podaljšujejo naša orožja, naši konji, živila in obleke na strani Anglije vojno, ki nas je stala že 342¹/₂ milijonov dolarjev, teče naše zlato preko meje v Canada. Leta 1910. je znašal izvoz zlata 58 milijonov, leta 1911. samo 37 milijonov, 1912. leta 47 milijonov in leta 1914. samo v edinem mesecu oktobru 50.301.972 dolarjev ter v prvih 10 mesecih lanskega leta 207.958.750 dolarjev.

Izprememba v vodstvu zunanjih poslov.

Demisija grofa Berchtolda in imenovanje barona Buriana za njegovega naslednika je vzbudilo seveda kar največjo pozornost vse avstro-ogrsko javnosti, kakor je gotovo napravilo tudi v inozemstvu naravnost senzacionalen vtis. V naslednjem podajamo nekaj časopisnih glasov. Listi smejo pisati seveda le s posebno rezervo.

Oficijozni »Fremdenblatt« poudarja, da je grof Berchtold vedno storil najboljšo, kar je mogel. Njegova politika je bila miroljubna in lojalna, toda ona ni mogla ustaviti subverzivnega gibanja, katerega ekspozent je bila Srbija. Grofu Berchtoldu bo napisala zgodovina lepo sprčevalo. Izmed ogrskih listov smo citirali že »Pester Lloyd«. Tudi ostala glasila pozdravljajo imenovanje barona Buriana. O grofu Berchtoldu pišejo listi z veliko vzdržnostjo, ne da bi razpravljali o razlogih njegove demisije.

»Neue freie Presse« poudarja: »Temelji zunanje politike so nespremenljivi in baron Burian bo imel ravno tako kakor grof Berchtold, dolžnost gojiti zvezo z Nemčijo, podpirati armade, ki se bore za ohranitev posestnega stanja monarhije. Baron Burian se ne bo lovil za mirom, kakor se ni grof Berchtold. Kar se godi na Ballplatzu, to izvira iz dejstva, da se je razmerje sil med obema državama monarhije premaknilo. Nikdo ni bil presenečen, ako bi bil cesar povabil grofa Tiszo, da se postavi v trenutku nevarnosti na najtežavnejše mesto in postane zunanji minister. Morda je cesar to tudi storil; mi o tem nismo poudčeni. Baron Burian je član Tiszovega ministrstva, je bil že dosedaj poročevalec grofa Tisze za zunanjo politiko, ter je imel kot diplomat priložnost spoznavati ruski panslavizem, srbsko megalomanijo in razpoloženja v balkanskih državah pri samem viru. Spremenilo se ne bo nič in historijo, da bo pihal sedaj razkešji veter, ne maramo preiskovati. Smer določa Schönbrunn.«

Kakor poroča nadalje »N. freie Presse« iz diplomatskih krogov, je odstop grofa Berchtolda tudi sicer najboljše poudčene kroge presenetil ter napravil silen vtis, ker imajo baš sedaj poleg vojskovodij tudi diplomati besedo in se po splošnem vtisu nahajajo v diskusiji izredno važna vprašanja. Zato je grof Berchtold najbrž naprosil vladarja, da naj izroči razrešitev obstoječih težkoč drugim rokam.

»Zeit« smatra, da so morali biti razlogi, ki so povzročili odstop grofa Berchtolda, izredno važni in tehtni ter pripisuje demisiji velik pomen. Novi minister je sposoben in se bo opiral na izkušene naše zaveznike ter na zaupanje prebivalstva.

»Arbeiter Zeitung« pravi: »Grof Berchtold je oficijalni nositelj politike, o kateri se sedaj odloča na bojiščih; samo ob sebi razumljivo bi bilo torej, da bi se vzdržala kontinuiteta te politike v osebni njegovega predstavitelja. Izrednost spremembe v ministrstvu obstoja predvsem v tem, da ne navajajo za njo nikakega razloga. Pravilo, da so bili merodajni »tehtni osebni razlogi« grofa Berchtolda. O grofu Berchtoldu se naj sodi kakorkoli; da bi pa zapostavljal svoj urad in svojo dolžnost osebnim željam in potrebam, to ni v teku svoje diplomatičnega delovanja nikdar pokazal. Prebivalstvo ima baš v sedanjih resnih časih pravico zahtevati jasnost. Zlasti ker vzbujala tudi imenovanje naslednika razne dvome. Baron Burian je član ogrske vlade in njegovi stiki z zunanjimi zadevami so bili dosedaj pač le redki. Bi li bilo

tako gladko imenovanje kakega avstrijskega ministra za ministra zunanjih zadev mogoče?

Graška »Tagespost« imenuje barona Buriana ogrsko-avstrijskega zunanjega ministra ter smatra, da je demisioniral grof Berchtold vsled stvarnih in osebnih diferenc z grofom Tiszo. Razpravljajo o vlogi teh dveh državnikov poudarja »T.«, da je mnenje, kakor da bi bil grof Tisza silil na vojno napačno. Narobe je res, da je zastopal v odločilni seji meseca julija l. l. baš grof Berchtold najradikalnejše mnenje, med tem, ko je bil grof Tisza proti vojni. »T.« je prepričan, da ostane smer zunanje politike ista. Posledice ministrske izpremembe na notranjepolitičnem polju pa spadajo na drug list, ki mora ostati bel. Grof Berchtold je bil Madžar iz naslova svojih posestev, baron Burian je Madžar po prepričanju.

»Čas« konstatira, da v izrednih časih, v katerih živimo, ni mogoče kritično presoditi obrata, ki je nastal v vodstvu zunanjega ministrstva. Treba pa je poudariti, da je bil grof Berchtold po svojem značaju pošten in pravičen mož in osebno simpatičen človek.

»Venkov« glasilo agrarne stranke beleži, da je po složnem nazoru največjega pomena dejstvo, da je postal Berchtoldov naslednik Madžar.

»Narodni Listy« ne razpravljajo niti o odstopu grofa Berchtolda, niti o imenovanju barona Buriana, temveč se zadovoljujejo z obširnimi biograficnimi navedbami.

Obširno razpravlja o izpremembi v našem zunanjem ministrstvu tudi nemško (berlinsko) časopisje.

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung«, glasilo nemške vlade, piše o osebni izpremembi v našem ministrstvu zunanjih del med drugim: »... V srbskem vprašanju je kazal grof Berchtold v interesu evropskega mira največje potrpljenje vse do tlej, dokler se ni prepričal, da hoče trojni sporazum pod pretvezo, da brani suverenost Srbije, oslabil Avstro-Ogrsko v njenih življenjskih interesih in jo ponižati. V trudapolnih pogajanjih radi Albanije je grof Berchtold branil jadranske interese habsburške monarhije proti navalu Srbov in njihovih ruskih pokroviteljev in sicer z uspehom. Zavezniški odnosi z nemško državo so imeli v njem zvestega čuvaja. Pri njegovem odhodu iz službe ga spremljajo iskrene simpatije naših političnih krogov. V njegovem nasledniku baronu Burianu pozdravljamo državnika preizkušene odločnosti in prepričanega pristaša avstro-ogrsko zavezniške politike. Naj se mu posreči prekmartiti zunanje interese donavske monarhije z močno roko skozi nevarnost velike vojne k častnemu in uspešnemu miru.«

»Vossische Zeitung« slavi novega ministra kot moža dejanj ter zagotavlja, da mu zaupa celi nemški narod.

Glasilo konzervativne pruske aristokracije »Kreuzzeitung« poudarja, da je imenovanje ogrskega državnika za zunanjega ministra posebno ugoden omen. Saj je bila avstrijsko-nemška zveza sklenjena za časa, ko je vodil politiko monarhije Madžar Andrássy.

O vtisu v nevtralnem in sovražnem inozemstvu še nimamo mnogo poročil.

Italijanski listi poudarjajo veliki pomen izvršene spremembe.

»Corriere della sera« smatra, da bi bil grof Berchtold morda le še vztrajal na svojem mestu, ako bi ne bilo pričakovati dogodkov, za katere ne mara prevzeti odgovornosti.

»Messaggero« domneva, da ima imenovanje barona Buriana namen pomiriti Ogrsko.

»Popolo Romano« slavi grofa Berchtolda kot iskrenega prijatelja Italije. Imenovanje barona Buriana bo vezi med Dunajem in Budimpešto še bolj utrdilo. Nepriznana kriza gotovo ne bo vplivala na avstrijsko-italijanske odnose.

V Londonu in Parizu je napravila sprememba v vodstvu našega zunanjega ministrstva globok vtis. Iz Petrograda dosedaj še niso prispela nikaka poročila.

Slovo grofa Berchtolda.

Grof Berchtold se je poslovil od cesarja že v sredo zvečer v dolgi avdijenci, ki je trajala od 6. ure do tri četrti na 7. uro. — Briljanti k redu sv. Stefana, ki jih je cesar izročil odstopivšemu ministru, so najvišje avstro-ogrsko odlikovanje. Zadnji državnik, ki je dobil te briljante, je bil grof Ahrenthal. Kakor znano, je ležal grof Ahrenthal že v agoniji, ko so mu prinesli blesteči kinč. — Od še živih državnikov posedujejo briljante k redu sv. Stefana le grof Goluchowski, baron Gautsch in bivši berlinski veleposlanik grof Szögeny — Marich.

Zapriseženje novega ministra.

Cesar je včeraj dopoldan slovesno zaprisegel novega zunanjega ministra barona Buriana. Pri ceremoniji sta intervenirala najvišji komorni grof Lanckoronski in skupni finančni minister vitez Bilinski.

Baron Burian pri ministrskem predsedniku.

Dunaj, 14. januarja. (Kor. urad.) Minister zunanjih del baron Burian je danes dopoldne posetil ministrskega predsednika grofa Stürgkha in je imel z njim daljše posvetovanje.

Avdijenca viteza Bilinskega.

Po zapriseženju barona Buriana je sprejel cesar skupnega fin. ministra vit. Bilinskega v poldrugourni posebni avdijenci.

Dnevne vesti.

tam je šel v vojno. Prosim vse one, ki kaj vedo o njem, ali je ranjen, vjet, ali mrtev, naj mi to proti povračilu stroškov naznajo. Poročila naj se naslove na moj naslov: Ivan Pungertšič, Buča 25, Dolenjsko. — Pogreša se črnovojniški korporal Anton Zupančič od c. in kr. 17. pešpolka, 8. stot., voj. pošte številka 32. Odšel je na bojišče takoj prve dni, ko je odhajal naš »železni regiment«. Zadnjikrat je pisal iz Galicije 28. avgusta l. l. Od tedaj se nahaja njegova žena v mučni negotovosti. Kdor njegovih hrabrih sobojnikov kaj ve o njem, se najvjudneje prosi, da nemudoma naznani na naslov: Minka Zupančič, Višnja gora 36.

— Pogreša se učitelj Julij Sevnik, nadomestni rezervnik pri 26. dom. pešpolku, 11. stotnija. Zadnjič je pisal s severnega bojišča 4. novembra. Ako je komu kaj znano o njem, naj blagovoli sporočiti to očetu Matiji Sevniku, c. kr. sodn. nadoficijalu na Vranskem, Štajersko.

— Iz srbskega vjetništva je pisal svojim znancem v Trbovljah Josip Bergant. Svoje sorodnike prosi nujno za podporo. Nahaja se v bolnici »Osnovne škole« v Aleksincu v Srbiji.

— V Pragi je bil promoviran za doktorja prava znani publicist Vladimir Knaflič, odvetniški kandidat Gorici. Čestitamo.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. V času od 3. do 9. januarja t. l. je bilo v Ljubljani 26 novorojencev in 2 mrtvorojenca. Umrlo jih je 25, od teh jih je bilo 12 domačinov in 13 tujcev. Umrlo jih je 16 na različnih boleznih, 1 vsled mrtvouda, 3 na jetiki in 5 na legarju (vsi tuji, vojaki); 15 jih je umrlo v bolnišnicah in zavodih. V tem času jih je obolelo za tifuzom 30 (med temi 27 tujcev, 28 vojakov), 1 na davici in 1 na trahumu.

Blaško jezero na Koroškem je zamrznilo. Hotel na otoku je oskrbovan.

Hrvatski oddelek ministrstva trgovine v Pešti bo odpravljen, tako poročajo hrvatski listi.

Teden smrti naziva »Hrvatski Pokret« pretekli teden v Zagrebu, ker je umrlo 107 ljudi.

Cin Dirlha Stobäusa. Drama v 4 dejanjih po Maks Halbejevem lepem gledališkem romanu vprizorila je Nordisk tvornica z umetniškim okusom, in v krasni obliki v filmu. Usoda strasti imenuje avtor to delo iz res so vsi štiri dejanja preprežena z največjo strastjo. Ta drama predvaja se od sobote naprej v kinematografu »Ideal«. — Danes specialni večer z »modro srce«.

Ako vam je življenje drago, čitajte današnji insertat o Lysoformu in zahtevajte zastojni zanimivo knjigo »Kaj je higijena?« od kemika C. Hubmann na Dunaju XX., Petrasch. 4.

Potresna katastrofa v Italiji.

Nekaj čez šest let je poteklo od strašne mesinske katastrofe in zopet je udaril Vulkan s svojim težkim kladivom krasno italijansko zemljo. Srednja Italija je postala v sredo jutraj pozorišče velike potresne nesreče, ki je pahnila italijanski narod v globoko žalost, ki pa navdaja tudi vse ostalo človeštvo s prisrčnim sočutjem.

Dosedaj dospele vesti pripovedujejo, da so razrušena mesta, trgi in vasi, da je število žrtev tisočero, škoda ogromna. V enem samem mestu, Avezzano, je poginilo okrog 10.000 ljudi — narodna izguba, ki je večja, kakor izguba v najstrašnejši bitki!

Središče potresne katastrofe je visoka planota v Abruciu, med Avezzanom in Tagliacozzo. O značaju potresa si strokovnjaki še niso na jasnem. Neki dunajski učenjak meni, da je bil potres tektoničen in ne vulkaničen. Prizadeta je najbolj srednja Italija, pa tudi v južni Italiji je napravil potres precej škode. Severna Italija ni trpela.

Potresna katastrofa v Italiji je tudi v političnem oziru pomembna. Absorbirala bo za nekaj časa vso pozornost italijanskega naroda in razni načrti, ki so morda v zadnjem času pridobivali vedno večjo aktualnost, se vsaj za enkrat umikajo žalosti nad domačo nesrečo in skrb za čim najizdatnejšo ter najpopolnejšo pomoč prizadetim rojakom.

Se ena, naravnost senzacionalna zadeva, je v zvezi z nesrečo italijanskega naroda. Papež Benedikt XIV. je zapustil ozemlje Vatikana ter obiskal ranjence v rimski bolnišnici Santa Marta. Tako se glasi lakonično poročilo, ki prihaja iz Rima. Kakor znano, je prepustila zedinjena Italija papežem vaticansko ozemlje, kot posebni suvereni teren. Papež Pij IX. se je proglasil za jetnika in

»vaticansko jetništvo« je tvorilo od leta 1871. sem eno kardinalnih točk vaticanske politike. Na Pij. ne njegovi nasledniki niso nikdar prestopili meje svojih vaticanskih posestev. Sedaj je to storil Benedikt in je s tem porušil umetni zid, s katerim se je bilo zavarovalo papeštvo proti realnosti modernega nacionalnega in državotvornega duha.

Korak papeža Benedikta se bo dal presoditi določnejše šele, kadar prispelo natančnejša poročila.

V naslednjem podajemo najvažnejše vesti, ki so prispеле iz Italije:

25.000 PONESREČENCEV.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča: Po prvih cenitvah znaša skupno število vseh žrtev potresne katastrofe 23 do 25.000 oseb. Več veleposlanikov in poslaničkov se je zgledalo na konsulti in je izrazilo ministru zunanjih del sožalje povodom strašne katastrofe.

Aquila, 13. januarja. (Kor. ur.) Potrjuje se, da je potres najhuje poškodoval kraje Avezzano, Celano, Collarmele in Derchio. Vse zveze so prekinjene. Za prvo pomoč so bili poslani avtomobili in čete vojaštva. V Rimu se je pričela izdatna pomožna akcija. Po poročilih iz provincije je v občini Bussi 6 mrtvih in več ranjenih. V Torre (občina Taguano Amiterno) je več oseb ubitih in ranjenih. V Castel Vecchio Subequa je 1 oseba ubita, več oseb pa poškodovanih. V vasi San Felice so 4 ubiti, mnogo ranjenih, občini Poggio Picenze število ranjenecv in mrtvecev še ni dognano. V Castel Nuovo ste bili 2 osebi ubiti, v občini Sassa 2, v občini Tornimparte pa 3. Število poškodovanih je povsodi veliko.

Ponovni sunki.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Proti 3. jutraj je bilo čutili zopet potresni sunki. Ponekod je zbežalo prebivalstvo na prosto.

Strašni prizori v Avezzano.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) »Messaggero« poroča iz Avezzana: Neki občinski nastavljenec, ki se pri potresu ni ponesrečil, pripoveduje, da je stal na cesti, ko je prišla nesreča nad mesto. Vse se je porušilo in silen oblak prahu se je dvignil nad razvalinami. Uradnik je stekel v svojo hišo ter rešil svojo teto in služkinjo ter zbežal z njima na trg Torloni, kjer je stalo še nekaj rešenih. Ubiti so bili: podprefekt z rodbino, vse osebe prefekture, vse sodnijsko in vladno osebje, župan, občinski svetniki, dva generalna svetnika, od 110 vojakov garnizije 95 vojakov, vsi stražniki, od 7 carinskih uradnikov 4, od 9 občinskih stražnikov 8, več zdravnikov in bivši poslanec Cerri. Sloviti grad Colonna je razjedan. Več sto preostalih leži na prostem okrog ognjev. Zdi se, da so popolnoma otopeli. Poslanec Sipari brzojavlja, da je ta potres po njegovi katastrofalnosti in številu žrtev večji kakor potres v Messini.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. u.) Semkaj je prispelo mnogo zdravnikov, da uredi, podpirani od vojakov, dve bolnici. Rešila dela napredujejo z veliko težavo. Pod razvalinami deklisnega lica je pokopanih 150 gojenk. Ognjegasci iz Rima delujejo z največjo požrtvovalnostjo, a so do sedaj mogli potegniti izpod ruševin samo 3 deklice. Od teh je živela samo ena. Izmed vseh mestnih ulic je ostala neporušena edino glavna cesta.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. u.) Reševalna dela v Avezzanu so zelo težavna vsled velikih kamnov, ki leže povsod. V mestu pričakujejo pomoči vojaštva in sanitetnega osebja. Potrjuje se, da ni bil rešen niti deseti del prebivalstva.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Prvo poročilo iz Avezzana poroča, da je sosedno mesto Tagliacozzo trpelo še več, kakor Avezzano. Pozitivnih poročil ni. Brzojavno zvezo je silen snežni vihar zopet pretrgal.

Kralj v Avezzanu.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. u.) Kralja Viktorja Emanuela, ki si je prišel ogledat razvaline v Avezzanu, so spremljali državni podtajnik Visocchi, poslanca Guglielmi in vojvoda Torlonia, prefekt iz Aquile in več častnikov. Vlada je korakal proti središču mesta po ulici Venti Settembre, ki je vsa v razvalinah. Ljudstvo ga je pozdravljalo: »Živel kralj, živel Savojska hiša!« Kralj je izrazil željo, naj se te manifestacije opuste. Kralj je ranjence tolažil in pohvalil požrtvovalno delovanje vojakov. Izpod razvalin so doslej potegnili 200 mrtvih in 160 ranjenih.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. u.) Kralj si je ogledal vsa porušena poslopja in je prisostvoval rešilnim delom. Tolažil je ranjence in bodril vojake k vztrajanju pri rešilnem delu. Kralj je osebno ukrenil vse potrebno glede pomožne akcije.

Ob 7. zvečer se je kralj vrnil v Rim.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. u.) Minister javnih del Ciuffelli, ki je dospel semkaj tik pred kraljevim odhodom, je imel kratko posvetovanje s kraljem še v dvornem vlak. Kralj je povabil k sebi tudi poslanca Bisolattija, Chiaraviglija in Cellija. Po kraljevem odhodu je minister odredil vse potrebno glede pomožne akcije tako za Avezzano, kakor tudi za one kraje, odkoder so došle vesti o potresni katastrofi. Minister, ki prenočuje v vlak, bo prepotoval vso pokrajino, kjer se je prigodila nesreča.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Vrnivši se iz Avezzana, se je kralj že na kolodvoru posvetoval z dostojanstveniki, ki so ga prišli sprejeti. Zlasti dolgo se je posvetoval z državnim podtajnikom v notranjem ministrstvu Celesijo. Kralj je odredil, da se da na razpolago za transport ponesrečenecv dvorni vlak. Tekom noči so z dvornim vlakom pripeljali v Rim 40 težko ranjenih, od katerih so med vožnjo 3 umrli.

Iz drugih krajev.

Sora, 14. januarja. (Kor. urad.) Semkaj so dospeli oddelki pehote, ženije, artiljerije in karabinierov. Vse hiše v mestu niso v razvalinah, toda vse, ki še stoji, so v takem stanju, da se je bati, da se podro. Zato so jih stanovalci morali izprazniti. Dosedaj so potegnili 450 mrtličev izpod razvalin. V varnost so spravili mnogo ranjenecv. Namestili so jih v barakah in šotorih. Živila in kruh so razdeljevali v velikih množinah med ponesrečence. Vojaske in občinske oblasti vodijo rešila dela.

Torra, 14. januarja. (Kor. urad.) Potres je razrušil več poslopij, v hišah, ki so preostale, na ni mogoče stanovati. V tem trenutku še ni mogoče dognati točno število ranjenih in mrtvih. Prebivalstvo tabori pod milim nebom. Iz raznih vasi tega okraja prihajajo vesti o veliki škodi, ki jo je povzročil potres.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. u.) Iz raznih krajev poročajo, da so občine Zampelino, Paterno, Cerchio, Collamele, Peccina in velika vas San Benedetto Marsi povsem porušene.

Poškodbe v Rimu.

Rim, 14. januarja. Potres je v Rimu poškodoval mnogo hiš zlasti v okolici Castella St. Angelo. Tudi več cerkva je bilo poškodovanih. Tako so se odkrutili deli stolna pri cerkvi St. Andrea della Valle. Sosedne ulice so zaprli. Na trgu Colonna, kjer se je na stebrih Marka Avrela stoječi veliki kip apostola Pavla zasukal okrog svoje osi. Tudi parlament na Monte Citorio je bil poškodovan. V avli se je vdrl strop in steklena streha. Porta del Popolo na Corsu je močno poškodovana, promet je ustavljen. Kupola cerkve San Carlo al Corso se je udrla. Tudi stanovanje v bližini stanujoče sestre umrlega papeža Pija X. je bilo poškodovano.

Professor Palazzo pravi, da je bil potres 9. stopnje. Samo dejstvo, da je potres potekel valovito, je priobiti, da katastrofa ni napravila še mnogo večje škode.

Kralj je v spremstvu svojega prvega generalnega adjutanta v avtoobilu obiskal več krajev, ki so bili prizadeti po potresu. Nato se je kralj vrnil zopet v Rim. Tudi generalni ravnatelj starinskih spominov dr. Ricci si je ogledal mesto, da vidi koliko škode je na znamenitostih. Dognalo se je, da znamenitosti niso mnogo trpele.

Iz Avezzana in Tagliacocca prihajajo neprestano vlaki s ponesrečenci v Rim. Ob pol 2. ponoči je pripeljal vlak več sto ponesrečenecv, mnogo jih je bilo težko ranjenih. Spotoma je eden umrl. Vsi, ki so dospeli v Rim, potrjujejo, da je mesto Avezzano popolnoma uničeno. Na kolodvoru so čakali ponesrečence notranji minister, prefekt in župan ter zastopniki drugih oblasti.

Pomožna akcija vlade.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Dopoldan se je sestal ministrski svet, da se posvetuje o pomožni akciji za po potresu prizadete kraje. Sklenjeno je bilo, da se imenuje posebna civilnega komisarija za organizacijo in vodstvo pomožne akcije in da se vzpostavijo v okrajih Sora in Avezzano posebne lokalne uprave. Posebni kraljevi dekret bo določil sredstva, s katerimi naj se izvede pomožna akcija.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Ministrski predsednik Salandra se je napotil v bolnice, da poseti ranjence, ki so jih pripeljali s potresnega ozemlja.

PAPEŽ BENEDIKT JE ZAPUSTIL VATIKAN, DA POSETI RANJENCE.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Papež Benedikt XV. je popoldne posetil bolnico Santa Marta v bližini Vatikana, kjer leže ranjenci, ki so bili poškodovani pri potresu. Pa-

peža so spremljali: kardinala Gaspari in Merry del Val, monsig. Debisogni, upravitelj cerkve sv. Petra, in papežev tajnik »Concordia« je priredila posebno izdajo, v kateri se javlja:

»Ob 2. in 30 minut popoldne je papež Benedikt XV. zapustil Vatikan in se napotil v bolnico Santa Marta, kjer je posetil one stotine ranjencev, ki so jih pripeljali iz mest, ki so bila prizadeta po potresu.

Njegova svetost se je razgovarjal z ranjenci o podrobnostih katastrofe ter jih opominjal, naj zaupajo v božjo usmiljenje. Na to je papež razdelil med ponesrečence darila.

Pri svojem odhodu se je papež poslužil notranjega hodnika, ki vodi iz Vatikana skozi cerkev sv. Petra proti bolnici sv. Marte. Vrata bazilike so bila skrbno zaklenjena. Varnostno službo je opravljal policijski komisar mestnega okraja Borgo.

(Bolnica Santa Marta leži zunaj Vatikana, torej je papež to pot stopil na italijanska tla, kar vzbuja splošno pozornost, zlasti ker se je baš v zadnjem času mnogor govorilo o sporazumu, ki se baše pripravljala med Vatikanom in Kvirinalom. Opomba uredništva.)

Papežev obisk v hospicu Sv. Marte.

Rim, 15. januarja. (Kor. urad.) »Osservatore romano« piše: Pri svojem obisku v papeževem hospicu St. Marte je šel papež skozi loggije Rafaela, salo ducale in salo reale čez stopnice sakramentov in baziliko in od tam skozi kanoniko Petrove cerkve v hospic. Listi vprašujejo, ali je papež s tem posetom zapustil Vatikan. »Tribuna« piše: Papež je Vatikan zapustil, pa le, da gre preko svoje lastne posesti na kraj, ki je še v posesti svete stolice. »Giornale d'Italia« meni, da ta dogodek ni brez pomena. List spominja na potresno katastrofo v Calabriji. Takratni papež Pij ni obiskal ponesrečenecv pri Sv. Marti, samo kardinal državni tajnik je prišel tja. List pravi, da je morda negotovo, ali je papež Vatikan zapustil, dejstvo pa je, da je papež iz milosrčnosti pustil v nemar razna juristična in politična nazoranja.

Razne stvari.

* Naplavljen mine. »Nieuwe van den Dag« poroča iz Haaga: Od 9. januarja do danes je morje naplaval na obrežje 33 min.

* Streli, ki so izgrešili cilj. Iz Londona poročajo: Dva streli, ki jih je predvčerajšnjim oddala gorska utrdba Firth of Clyde na neko ladjo, ki se na dani znak ni hotela ustaviti, sta izgrešila cilj in zadela nasproti ležeče mesto Gourcek. Granata je poškodovala neko hišo. Ranjen ni bil nihče.

* Prosim, poveljujte Vi! Neki znani italijanski vojaški strokovnjak je priobčil nedavno kritiko Hindenburgove taktike na Poljskem. Pohvalil je uspehe nemškega maršala, toda poudarjal je, da bi bil lahko dosegel več, ako bi bil postopal tako in tako. Te dni je dobil omenjeni strokovnjak iz Nemčije paket, v katerem se je nahajala napodobljena maršalska palica in sledeče pismo: »Dragi tovariši! Vi ste sicer še le mlad stotnik, toda nemara bi bili celo stvar bolje izvedli kakor pa jaz stari general. Zato vam pošiljam odznak svojega poveljstva: Prosim, poveljujte Vi! Hindenburg.« — Nemški listi, ki priobčujejo to historijo, izjavljajo, da ne prevzamejo za njeno avtoriteto nikake garancije.

Brzojavna poročila.

Cesarjev odgovor na čestitko grofa Tisze.

Budimpešta, 14. januarja. (Kor. urad.) Ob novem letu je poslal ministrski predsednik grof Tisza cesarju v imenu vlade in obeh zbornic brzojavko, v kateri je vladarju čestital k novemu letu.

Cesar je na to odgovoril: »Z iskreno ljubeznijo sprejemam voščila mojega ogrskega ministrstva in obeh zbornic ogrskega državnega zbora, ki ste mi jih podstili v udani zvestobi, katero ste znova pokazali sredi viharjev sedanosti. Odgovorjam na vaše dobre želje iz dna srca in zaupam v božjo previdnost, da bo junška borba za našo pravično stvar zagotovila bodočo srečo in uspešen razvoj naših narodov.«

Avdijenca.

Dunaj, 15. januarja. (Kor. urad.) Cesar je sprejel v daljši posebni avdijenci v Schönbrunnu apostolskega nuncija, knežškofa monsinjora conte Scapinellija.

Bolgarski državnik v Rimu.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Kako javlja »Tribuna«, je dospel v Rim bivši bolgarski minister zunanjih del dr. Genadijev.

Darila.

X. izkaz društvu »Mladiki« po-
slanih daril na korist ranjencem.
(Druga denarna zbirka za Božič.)
Zbirka gospe Olge dr. Staretove,
darovali so gg.: Olga dr. Staretova,
Marija dr. Domalipova, Neimenovan,
Dragojlov, Pavla Levčeva in Ferdi-
nanda dr. Majaronova po 10 K; Ev-
genija pl. Lukancova, Neimenovana
in Marija pl. Grassellijeva po 5 K;
Neimenovan 2 kroni, Neimenovana
2 kroni, skupaj 80 kron. — Zbir-
ka gospe Josipine dr. Weiblo-
ve v Metliki; darovali so gg.: notar
Bakovnik, Karolina Fuxova in zdrav-
nik dr. Weibl po 5 K; Josipina dr.
Weiblova 3 K; dr. VI. Foerster, dr.
Hitzelberger, Rosina, dr. Guštin, dr.
Kunc, nečestljiv, Wachtel, Golja, Mu-
cha, Mežnaršič, Mikoly, Skušek,
Sopšič, Salokar, Fani Kopiničeva,
Ivanetič, Marta Franz, Emanuel
Fux, Agata Makarjeva, Widenig, J.
Gerbec, Zofija Kambičeva, Poči-
vavšek, Julija Hrekovičeva, Perdan,
Jakob, Franc in Amalija Vardjanova
po 2 K; Jelka Kamenškova, Ana
Weiblova, magister Majnavič, No-
vak, Josip Fleischmann, rodbina
Fleischmanova, Pavla Fleischma-
nova, A. Morela, Tramonš, Podgoršek,
T. Vedelič, Gerbec, Premož, M. Po-
žek, Burnik, Julija Kopiničeva, Ba-
juk (Božjakova) in Zofka Grabrij-
nova po 1 K — skupaj 90 K. — Zbir-
ka gospe M. Wirglerjeve, da-
rovali so gg.: gojenke trgovskega te-
čaja na liceju 7 K 22 v; M. Wirgler-
jeva 5 K; A. Sič, I. Macher, J. Ma-
kar, Irma Petkova, Alb. Zalarjeva in
Frida Klečeva po 2 K; A. Jug, dr.
P. Grošelj in dr. Pestotnik po 1 K —
skupaj 27 K 22 v. — Zbirka g. T. dr.
Zarnikove, darovali so gg.: Kre-
ditna banka in Mestna hranilnica po
200 K; Kmetiska posojilnica ljubljans-
ke okolice 100 K; I. Knez 50 K; dr.
A. Švigelj, L. Pečanka, Fr. Golob, T.
dr. Zarnikova, Fr. Štupica, M. Hu-
bad, A. Persche, Ela Gričarjeva,
tvrdka Schneider in Verovšek, B.
Čvančara, P. Magdič, I. Mejač, dr.
Fr. Windischer, tvrdka A. & E. Ska-
berne po 10 K; Narodna tiskarna 25
kron; Edmund Kavčič 20 K; T. Men-
cinger, Mar. Zadnikarjeva, J. Krofita,
Drag. Hribar, dr. Fr. Novak, T. Hu-
badova, A. Stacul, dr. G. Piccoli, I.
C. Mayer, Neimenovan, G. A. Toma-
žič in I. Hrst po 5 K; Hedviga Šarč
4 K; Neimenovan, nečestljiv, nečestljiv,
A. Čiuha, Ebenspanger po 3 K; G-r.,
Drag. Šebenik, Froelich, Neime-
novan, Baječ in Eberl po 2 K; Neime-
novan 1 K — skupaj 827 K. — Zbirka
različnih daril v denarju, darovali so
gg.: damski komite v Senožehah po
gospod Jos. Poznikovi in F. Smerdu-
tovi 52 K 40 v; Josip Lenče v Ljub-
ljani 50 K; črnomaljska posojilnica,
dr. G. Hočvar v Domžalah in Fra-

nja Krže v Sodražici po 20 K; čisti
dohodek dobrodelne predstave v
Mestnem domu, po mestnem magi-
stratu, 80 K; ga. Ana Leskovčeva v
Kranju in gca. Mima Pavlinova v
Podbrezjah po 20 K; prof. M. Ple-
teršnik, Jos. Blumaverjeva, Marija
App v St. Rupertu in R. Kollman po
10 K; Viktorija Nitscheva 5 K; M.
Spreitzer 4 K; M. Cirman v St. Vidu
3 K; M. Spreitzer 2 K; G. Eržen 40
vinarjev; M. Kunčič 20 v — skupaj
337 K. (Za vsa zgoraj označena da-
rila izreka upravni odbor »Mladike«
darovalcem in darovalcem v imenu
obdarovancev najtoplejšo zahvalo,
uredništva ostalih časopisov pa pro-
si, da izkaz ponatisnejo.)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. januarja: Ivan Janežič,
mesarjev sin, 8 dni. Poljanska cesta
št. 54.
Dne 11. januarja: Ivan Zupančič,
sin mitniškega paznika, 2 dni, Orlova
ulica št. 6. — Franciška Papež, de-
lavčeva vdova, 58 let, Japljeva ulica
št. 2.
Dne 12. januarja: Stanko Brajer,
rejenec, 5 tednov, Marije Terezije ce-
sta št. 13. — Fran Oblak, trgovec, 71
let, Stari trg št. 17. — Mihael Zubko,
poddesetnik 24. pešpolka, v rezervni
bolnici.
Dne 13. januarja: Josip Pavlin,
uradnik Mestne hranilnice, 31 let,
Dunajska cesta št. 6.
V deželni bolnici:
Dne 9. januarja: Ana Ule, pre-
mogarjeva žena, 23 let.

Današnji list obseva 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

dan	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
14.	2. pop.	736.6	0.6	sl. svzh.	del. oblak.
	9. zv.	737.6	-1.9	sr. szah.	jasno
15.	7. zv.	737.4	-3.7	sl. jvzh.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura -2.4°, norm. -2.6° Padavina v 24 urah mm 0.0.

Sprejme se sluga
v manufakturno trgovino
Brata Wokač, Ljubljana.
171

Ivan Sorčan, nadučitelj, naznanja v svojem in v imenu
svoje rodbine vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pre-
tužno vest, da je njih ljubljani sin, brat in svak, gospod

Edvin Sorčan

četovodja v 87. pešpolku,

dne 5. decembra 1914 na južnem bojišču pri Gornjem Mila-
novcu v 24 letu svoje dobe padel junaške smrti.

Nepozabnega rajnika priporočamo v blag spomin.

HRASTNIK, dne 15. januarja 1915.

Zaljubljeni rodbina.

180

Brez posebnega naznanila.

ZAHVALA.

Za vse v toliki meri nam izkazano srčno sočutje povodom bolezn
in smrti našega nepozabnega očeta, tasta, svaka in brata, gospoda

Franc Oblaka

trgovca

kakor tudi za časte sprejemstvo pokojnika k večnemu počitku izrekamo
vsem sorodnikom, prijateljem in udeležnikom iskreno zahvalo.

Osobito in posebej se srčno zahvaljujemo pred. duhovščini, sl.
c. kr. vojaški godbi 17. pešpolka, sl. veteranskemu društvu, sl. pevskemu
društvu »Slavec« za tolažilno petje in vsem darovalcem prekrasnih vencev.

V LJUBLJANI, dne 15. januarja 1915.

Zaljubljeni ostali.

181

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK FR. DR. FR. DERGANC

Vizitnice priporoča
Narodna tiskarna.

Prodajalka

špecerijske stroke, želi mesta najraje
v bližini Ljubljane.

Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda«.

Preklic.

Podpisani izjavljam, da za
dolgove svoje žene Olge Matzun
rojene Gromes nikakor in v no-
beni obliki nisem plačnik.

Franc Matzun, ognjičar,
c. in kr. trdnjavski topničarski polk
št. 5, 4 stot. fort Vermač pri Kotoru.

Išče se s februarjem
uradnik za parno žago

v alpskih deželah in sicer za ekspe-
dicio in vodstvo blagajne. Ponudniki,
popolnoma zmožni nemškega in enega
slovanskih jezikov ter z daljšo prakso
v podobni službi, naj svoje ponudbe
z natančno navedbo o življenju, rod-
bini in zahtevu plače pod »Fridem
200/182« naslove na upravništvo
»Slov. Naroda«.

Kdor bi ceno rad kaj
kupil še lahko stori to
do 2. februarja 1915

Malvini Weizs
v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 1.

Burke in *
porednosti

Sramežljive kratkočasnice.

izdal
Tinček Hudoklin.

Cena 1 K, s pošto 1 K 10.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Srečke

izredne 4310

c. kr. drž. loterije

za vojnoscrobevalne namene

21.146 dobitkov

glavni dobitok

200.000 kron

razpoložljiva franko proti vpošiljativni
meska 4 krene za srečko

Albin Fürst

poslovalnica c. kr. razredne loterije

Dunaj I., Bellaria 4.

Žrtvuje se 22. januarja 1915.

JURIST

z vsimi izpiti, ki je obenem dovršil eno-
letno trgovsko akademijo, želi vstopiti
pri kakem gospodarskem podjetju ali pri
notariatu 179
Ponudbe na upravništvo »Slovenskega
Naroda« pod »Jurist/179«.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 4192

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Katera družina

ter pod katerimi pogoji bi bila zado-
voljna sprejeti 14 1/2 letnega dijaka
na hrano in stanovanje.

Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda«.

183

Nakup bakrenih starin.

Išče se vsaka količina bakrene
starine vsakovrstnih posod ali
starih bakrenih streh itd. Plača
se po najvišjih cenah.

Ponudbe naj se pošljejo v Ce-
lovec (Postfach Nr. 55).

139

Tudi se iščejo nakupovalci
ali posredovalci za tako blago.

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj

J. GROBELNIKU Mestni trg 22
naspr. lekarnar Trnkoczy.

Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočiščeno po brezkonku-
renčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprana po
najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi.

44

Les za rudnik

to je smreka, hoja, macesen in borovec, žagan v dolžinah
od 3 do 7 m, najmanjša debelost 13 cm v vrtilčku, kupuje

Trboveljska premogokopna družba

v vsaki množini proti takojšnjemu plačilu. Les se lahko odda
ali takoj ali pa v presledkih, vendar še v letošnjem letu.

Ponudbe z natančnimi podatki za množine lesa, ki se lahko
takoj ali pa pozneje odda, naj se vpošljejo ravnateljstvu premogo-
kopa v Trbovljah.

168

Delniška družba za gradnjo strojev prej

Brand & Lhuillier

Brno in Požun

dobavlja

lokomobile, parne
stroje, kompresorje
in zračne črpalnike,
kotle vseh sistemov,
cevovode, transmi-
sije, ledne in hla-
dilne stroje, izpiral-
ne naprave pat.
Freygang itd.

Uredbe sladkornih tvornic, pivovarnic in sladarnic, itd. — Zastopnik za Koroško
Kranjsko in južno Stajersko: inženir I. Mikula Ljubljana, Cigaletova ulica 1.

Proti

nalezanju

se moramo sedaj varovati tembolj, ker sedaj nalezljive bolezni na pr. škrla-
tinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

4179

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo
imeti pri vsaki hiši. Najprikljubnejše razkužilo sedanosti je nesporno

LYSOFORM

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji po 80 v
Učinek Lysiforma je točen in zanesljiv, zato ga zdravniki priporočajo za raz-
kuževanje pri bolniški postelji, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze
in za irigacijo.

Lysiformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega 1%, Lysiforma in učinkuje antiseptično in
se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kožo mehko in voljno. Rabili
boste zato zanesljivejši to izvrstno milo, samo navidez drago, v rabi pa jako
varčno, ker milo dolgo traja.

Komad stane 1 krene.

Lysiform s poprovo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust
ter sobe beli in konservira. Tudi pri katarjih v vratu, kašlju in nahodu ga po
zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarcu
vode. Originalna steklenica stane 1 krene 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom »Zdravje in desinfekcija« pošljite na željo.
gratis in franko kemik HUBMANN, Dunaj, XX. Petraschgasse 4.